

14. OVÜLLER

Ovüller, supozituarlar gibi etkin madde ve sıvağdan oluşan ve vajinaya uygulanan oval veya küre şeklindeki preparatlardır. Ovüllerin küre şeklinde olanlarına globül (bol) adı verilmektedir. Bu grup preparatların ortalama ağırlıkları 5 g'dır.

Ovül sıvağı olarak genellikle jelatin-gliserin-su sıvağı kullanılır. Bunun yanısıra kakao yağı, Witepsol, polietilen glikollerin de kullanımı vardır.

T.F. 1974'de verilmiş olan jelatin-gliserin-su sıvağı şu şekildedir:

Jelatin	2 k
Su	4 k
Gliserin	10 k

Çalışma 14.1.

İhtiyol ovülü (Martindale 28th)
Ichtammol Pessaries

İhtiyol	5 g
Jelatin	7 g
Gliserin	60 g
Artılmış su	28 g

Hazırlama:

Bir kapsülde jelatin hesaplı miktar su ile ıslatılarak iyice şişene kadar bekletilir. Üzerine hesaplı miktar gliserinin 2/3'ü ilave edilir ve su banyosu üzerinde karıştırılarak ısıtılır. Geri kalan gliserin ile ihtiyol bir saat camında homojenize edilir ve önceki karışıma katılarak karıştırılır. Henüz sıcak iken sıvı parafin ile yağlanmış kalıba dökülür. Donduktan sonra üzeri bir jilet yardımıyla kesilir ve kalıptan çıkarılır. Hafifçe yağlanmış kağıda sarılır.

NOT: Önce yukarıdaki oranda 5 g'lık bir kütle hazırlanır. Kalıba dökülür donduktan sonra çıkarılıp tartılır ve böylece ovül kalıbının sıvağ ağırlığı bulunur. Bu ağırlık esas alınarak ve kayıplar gözönünde bulundurularak gerekenden bir fazla ovül üzerinden hesaplamalar yapılır.

Sorular:

1. Bu ilaç şeklinde sıvağı hangi maddeler oluşturuyor?
2. Bu ilaç şekli ne amaçla kullanılır?
3. İhtiyolün diğer isimleri nelerdir?

Çalışma 13.2.

Sabunlu Gliserin Supozituarı (USP 27 – NF 22)
Suppositoria Glycerini Cum Sapo

Gliserin	3.00 g
Sodyum karbonat monohidrat	0.04 g
Stearik asit	0.20 g
Artılmış su	0.50 g

Formül 1 supozituar içindir.

Hazırlama:

Gerekli miktar sodyum karbonat monohidrat suda çözülüp 70°C'ye ısıtılır. Üstü saat camıyla örtülür. Su banyosu üzerinde bir kapsül içinde iyice eritilip 70°C'ye getirilmiş olan stearik asit ilave edilerek karıştırılır. Sabun oluşumundan sonra bu kapsüle yine ısıtılmış olan gliserin ilave edilir. Bir bagetle sürekli karıştırılarak, CO₂ oluşumu bitip karışım berraklaşmıca kadar, uzun süre ısıtılır. Kalıplar hafifçe sıvı parafine batırılmış pamuk ile yağlanır. Erimiş kütle kalıplara dökülür. Soğuyunca çıkarılıp, kalay, alüminyum veya hafifçe yağlanmış kağıtlara sıkıca sarılır. Eritilmiş katı parafine daldırılıp çıkarılır. Sıkı kapatılmış kutulara konular, uygun şekilde etiketlenip teslim edilir.

NOT:

1. Sodyum stearatın molekül ağırlığı: 306.46
2. Sodyum karbonat monohidrat yerine eşdeğer miktarda sodyum hidroksit veya sodyum bikarbonat da kullanılabilir.
3. Karışım, hava kabarcıkları girmeyecek şekilde karıştırılmalıdır. Aksi takdirde supozituarlar saydam olmazlar.

Sorular:

1. Preparatta yer alan her bir maddenin görevini açıklayınız.
2. Hazırlamada oluşan reaksiyon denklemini yazınız.
3. Neden sıkı kapaklı kutuda, alüminyum veya kalay yapraklara sarılarak saklanır?
4. Bu preparat ne amaçla kullanılır ve etki mekanizması nedir?